

Vakantie!

Colofon

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER - HOOFDREDACTEUR

Marc Boone
Mellestraat 294 - 8501 Heule
marcboonebp@gmail.com
0479 81 16 80

REDACTIERAAD

Bernard Decock, Dirk De Meester, Gaby Moreels, Filiep Vande Wiele, Lieven Vanhoutte

HUISFOTOGRAFEN

Yvan Herremans, Filip d'Heedene

GASTREDACTEUR EN FOTOGRAFEN

Marc Lemaitre, Evelien Vandenbussche, Yvan Herman

VORMGEVING

www.GrafiekGroep.be

ABONNEREN

Lid worden van een aangesloten vereniging/VC

KOPIJ

Reacties of artikels kunnen doorgestuurd worden naar de hoofdredacteur. De teksten moeten wel de naam en het adres van de inzender vermelden. Alle artikels vallen onder de uitsluitende verantwoordelijkheid van de auteur. Foto's en illustraties in afzonderlijke bestanden meesturen.

LIMIETDATUM VOOR KOPIJ

is de redactievergadering in Mozaïek
Overleiestraat 15A Kortrijk telkens op zaterdag om 10 uur
volgende vergaderingen op:
31 juli, 26 september

We houden bij Zoeklicht uw adresgegevens bij om u te kunnen op de hoogte te houden van wat reilt en zeilt in de vrijzinnige omgeving in Zuid-West-Vlaanderen. U krijgt Zoeklicht omdat u bij een van onze partners lid bent. Indien u ons te kennen geeft dat u Zoeklicht niet meer wenst te ontvangen, dan schrappen we u op eenvoudig verzoek uit de adressenlijst van Zoeklicht.

*Met vrijzinnige groeten,
Redactie Zoeklicht*

Inhoud

Redactioneel	3
Komt allen naar Harelbeke	4
Openluchtzwembad Kortrijk	8
Activiteiten uit de regio: Plantjesweekend	11
Activiteiten uit de regio: Kunstkring "De Geus"	11
Plan zelf je reis met Wegwijzer	12
Hemelvaarten feestdagen	14
Activiteitenkalender	16
Fly me to the moon and back	18
Geboorte of adoptieplechtigheid	21
Het binnenland van het alledaagse	22
Vrede! Eet smakelijk	24
Murals te voet of met de fiets in Roeselare	27
Wat had je gedacht? Terugblik	28
sParks festival in Hamiltonpark Ieper	30

Vrijzinnige Centra uit de buurt

VC Mozaïek

Overleiestraat 15a
8500 Kortrijk
056 37 16 15
www.vcmozaiek.be
info@vcmozaiek.be
Maandelijks nieuwsbrief:
schrijf in op de website

VC Poincaré

Stormestraat 131/18
8790 Waregem
056 44 74 97
www.vcpoincare.be
info@vcpoincare.be
(permanentie op woensdag,
donderdag en vrijdag)

De Geus

Koning Leopold III-plein 71
8530 Harelbeke
www.vcdegeus.be
Zondag van 10u tot 13u
elke donderdag om 19u
PingPong
Maandelijks nieuwsbrief:
schrijf in op de website

De Bezatse

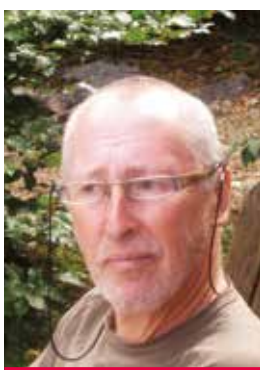
Vaubanstraat 8b
8930 Mene
056 51 90 70
www.debezatse.be
vcdebezatse@gmail.com
Maandelijks nieuwsbrief:
schrijf in op de website

OVM-Avelgem

Achterhoek 17
8581 Waarmaarde
info@ovm-avelgem.be
www.ovm-avelgem.be

Redactioneel

Marc Boone

Het is zomer en vakantie.

Ook het tijdstip voor velen om hun prik te gaan halen en die kan wel eens de (buitenlandse) vakantieplannen dwarsen.

In dit nummer besteden wij aandacht aan degenen die hun vakantie in eigen land willen doorbrengen. Wij hebben het niet over de grote evenementen en plaatsen. Iedereen weet wel waar de zee ligt en hoe je er moet geraken en wat er te beleven valt. Onze redacteurs hebben wat tips over plaatsen die niet direct gekend zijn. Sommigen gaan op vakantie in het verleden. Anderen nemen vakantie in hun eigen hoofd.

Volgens de minister is de vrijheid nabij. En er is heel wat te doen rond vrijheid deze dagen. Zijn wij vrij om ons te laten inenten tegen het virus of hebben wij een collectieve verantwoordelijkheid? En kan die ons opgelegd worden. Hoe boos kunnen wij zijn op diegenen die hun vrijheid opeisen in het Ter kamerenbos. Dringen zij hun wil aan ons op en kunnen wij hetzelfde doen met hen? En ondertussen neemt een militair met wel zeer extreemrechtse gedachten de vrijheid om virologen te bedreigen, te verdwijnen en zo angst onder de bevolking te zaaien en moeten honderden politiemensen naar hem op zoek. Is zijn vrijheid zo veel moeite waard, vragen velen zich af?

Wij doen een oproep aan onze lezers om hun mening over vrijheid aan ons op te sturen. Het belang ervan, de noodzaak ervan, de eventuele beperkingen. Persoonlijke ervaringen. Het mag een tekst zijn, het mag een zin zijn.

Wij verzamelen uw meningen en publiceren ze in een volgende editie van ons magazine, naast de mening van onze redacteurs en specialisten ter zake.

Veel leesplezier en hou het gezond.

Marc Boone

Wil je maandelijks info via de nieuwsbrief van de vrijzinnige centra teken dan in op

-> www.debezatse.be

-> www.vcmozaiek.be

-> www.vcdegeus.be

Komt allen naar Harelbeke

Vakantie in eigen streek

Vanuit het zuiden komt u Harelbeke binnen langs cowboy Henk naar Harelbeke-Zuid, als ge met de wagen komt tenminste. Maar het is verkieselijker met het openbaar vervoer te komen, met de trein. Als ge uit het noordoosten komt, komt ge eerst aan het station Harelbeke-Vyncke, zou ook Harelbeke-Noord kunnen genoemd worden. Op dit ogenblik stopt daar geen enkele trein, maar gezien binnenkort het station Harelbeke-centraal gesloten wordt, zal dit misschien een waardevol alternatief kunnen worden. De infrastructuur is er in ieder geval al: de blauw stationsnaamborden. Nu nog Vyncke-treinen, en Vyncke-spoorkaartjes.

Van het station gaat ge best meteen naar De Gavers. Het is hoe dan ook de plaats waar Harelbeke terecht fier op is.

In een verwaarloosde hoek, in de Meersstraat op grondgebied van Deerlijk ligt het reigersbos, en dat is echt de moeite waard. Begin februari komen de vogels terug van hun vakantieverblijf in het zuiden, uitgeput zitten ze op de weiden naast het bos. In de loop van februari komen de wederhelften aan en samen gaan ze naar de nesten van verleden jaar, ieder koppel herkent zijn eigen nest. Die worden wat bijgewerkt. In maart wordt er verder gebouwd, ze vliegen op en af met takjes, stro en mossen. In april zit er één van de twee op het nest, de andere vliegt heen en terug naar vis- of puit-rijke gebieden. Blaadjes vormen bomen, en de reigersnesten worden zo stilaan onzichtbaar. Nu begint het serieuze werk: eieren leggen en uitbroeden. Noteer dit in uw agenda voor volgend jaar, er zouden volgens de laatste brochure van Toerisme Leiestreek nog

60 koppels blauwe reigers broeden. Vandaag begin mei zie je ze nog met hun 1,75m brede vleugelwijdte tussen de bomen laveren, of boven hun nest hun nest beschermen voor de agressieve kraaien. Die kraaien kozen met honderden domicilie in hetzelfde bosje, maar aan de andere kant. De blauwe reigers, groot en grijs, kan men terecht beschouwen als de ooievaars van De Gavers. Urenlang kijkplezier.

Als het warm wordt gaan de bijen op voedselzoektocht, en komt de imker de nesten onderhouden. Ge moet niet aandringen, hij vertelt u zonder moeite uren als ge dat wenst over het leven in en rond zijn korven. Een beetje interesse volstaat. En misschien een pot honing kopen. Het verveelt niet.

En nu naar “de stad”

Een rare stad, Harelbeke. Net zoals in de voor-Napoleontische tijd de stoffen gemeten werden in ellen, die in elke stad verschillend waren, wil men nu in Harelbeke de afstand meten in stappen. Vraag me niet hoe lang die stappen in Harelbeke precies zijn, het zal er wel van afhangen wie ze afstapte. Waar alle grote en middelgrote steden met hun echte of nagemaakte middeleeuwse gebouwen pronken, pronkt Harelbeke met een klein werkmans-huisje neergeplant naast de appartementsblokken in de Marktstraat. Het zou het huisje zijn naast het huis waar de familie Benoit ooit gewoond heeft. En ook al dient dat voor niet veel meer, het wordt scrupuleus bewaard.

Middeleeuwse kastelen zijn er niet. Weliswaar was er ooit een feodaal kasteel van Harlembois, in de Spoorwegstraat. Na vele eeuwen verbouwingen schoot er een "wit kasteel" over, een grote witte villa. Enkele weken geleden ging ik in die Spoorwegstraat wandelen. Weg is dat wit kasteel, en zodoende alle sporen van wat ooit Le chateau d'Harlembois was. Wat overblijft zijn een fabriekshal en enkele boerderijen die zeggen ooit, men zegt van in de middeleeuwen, afhankelijk te zijn geweest van dat kasteel. Natuurlijk zijn die ook verbouwd, eerst tot roterijen, vandaag tot restaurants...

Zijn er geen middeleeuwse overblijfselen, een groot deel van de straten in Harelbeke draagt straatnamen die verwijzen naar nog veel oudere mythes en legendes. Zoals Liederick, een reus zegt men in Lille/Rijsel die kreeg ook daar een straatnaam, als stichter van de stad. En op de Kluisberg aan de Vierschaar kreeg hij een info-bordje. Vandaag troont hij opnieuw op zijn waterpomp op het Marktplein, ter vervanging van het geklasseerd schepenhuis dat stoemelings tegen de vlakte ging rond 1972. Maar een reus? Hij meet hoop en al 1,50 meter. Verder zijn er de Forestiers,

de stichters van het graafschap Vlaanderen, uit het niets, uit onbewoonde moerassen. Dat kon men zeggen zolang men de Gallo-Romeinse waterputten niet gevonden had op de Collegewijk. Al die halfgoden uit de sprookjesboeken van een ijverige pastoor, die volk naar zijn kerk in Harelbeke wilde lokken, staan op de muren geschilderd ... in de Onze-Lieve-Vrouwewerk in Kortrijk. Daar wist men zelfs hoe die ingebeelde graven-in-

zittende Christus met 6 tenen. Ga maar langs in de hoofdkerk, rechts staat het orgel, en in de kapel achter het orgel staat die gehandicapte Christus. In Bavikhove zou hetzelfde gebeurd zijn met de tien geboden. Het 10de gebod, precies dat dat volgens de Mechelse catechismus zegt: "... en begeer nooit iemands goed", werd "vergeten".

En als ge dan toch aan de hoofdkerk

wording toen voor een foto poseerden. Vrij te bezichtigen. In Kortrijk.

Er waren geen kastelen, want er waren geen superrijken met imposante kastelen in Harelbeke, zoals er waren in Marke. En als er al rijken waren, waren het brouwers, zoals in Stasegem aan en in de kerk. Ook in het centrum van Harelbeke waren brouwerijen, en de brouwers waren dan ook burgemeester. Ooit waren er brouwerijen, maar die werden weggeruimd, of opgenomen als ... cafénaam... In een nieuw appartementsblok. De andere inwoners waren arme dompelaars die hun schulden niet eens konden betalen. Zie maar in de kerken. De kerk van Harelbeke gaf opdracht om een zittende Christus te beeldhouwen, de vakman deed dat, maar hij werd niet – of niet voldoende – betaald. En dus nam hij weerwraak: hij maakte een

staat: bedenk dan dat in 1767 de hogere kerkelijke instanties toen al vonden dat dit imposant gebouw van 30 meter hoog veel te groot was voor het gering aantal gelovigen van die tijd, en dan beseft ge dat dit gebouw vandaag beter aan de vrijzinnigen zou gelaten worden... En voor wie het beste van die kerk wil zien: van half juni tot half juli wordt de 7 ton zware beiaard ter ere van de muzikliefhebbers bespeeld door nationale en internationale kunstenaars-beiaardiers. Gratis. Ook gratis is het beiaardspel door een van de stadsbeiaardiers. Iedere week rond 10 uur op de donderdag, markttag.

Over kunst gesproken: eind verleden jaar verscheen "Harelbeke in de literatuur" van Jan Bib. Hij citeert Streuvels die Harelbeke in wereldoorlog I beschrijft. In 1915 werd Harelbeke door de Duitse bezetters collectief gestraft omdat de 29 opgevorderde

Liederick

straatwerkers geweigerd hadden op te trekken. “Het volk van Harelbeke heeft heel bijzondere hoedanigheden - oproerig van karakter, fel aan elkaar gehecht en koppig – ... en de zeden zijn zo: als er 100 werklieden het werk zouden willen aanvaarden, daar zijn de andere 7000 om die lafaards de kop in te slaan.”

Wat in de arme-mensenstad Harelbeke schromelijk ontbreekt is een wandelroute van en naar de historische plaatsen van de arbeidersbeweging. En daarmee bedoel ik niet de cafés, waarvan er honderden waren in de tijd van Benoit. Maar die plaatsen waar de bouwvakkers en de textielarbeiders konden verzamelen en ondersteuning halen. Als men het nu niet doet zijn die, na meer dan

100 jaar, binnenkort vergeten.

Wie nu nog iets middeleeuws wil zien moet naar de site van Vyncke, daar is vandaag nog het nieuw kasteel in opbouw te zien. Het geeft de indruk ook een feodaal kasteel te zijn, want erboven hangt een reuzegrote middeleeuwse vlag. Die vlag waarachter, volgens de sprookjes van Conscience, de Bruggelingen in 1302 oorlog kwamen spelen tegen hun koning, aan een beek in Kortrijk. De vlag stelt een beest voor dat geen mens alhier toen al ooit gezien had, een pikzwarte leeuw, met een zwart-verbrande tong -kwam hij met zijn tong de dicht bij zwarte zaken? - en zwartgelakte nagels. Ze hadden net zo goed een eenhoorn kunnen nemen. Die konden ze tenminste wél zien, tot op

vandaag, aan de muren van de apotheek aan de Toekomststraat.

Vandaag zijn er nog andere rijke mensen in Harelbeke, maar na hun zakken volgeschapt hebben, hebben die hun domicilie verlegd naar Monte-Carlo, de hoofdstad van Monaco. Of naar Moen, de hoofdstad van Zwevegem. Het lawaai, het stof en de vuiligheid op straat laten die wel achter voor de armere bewoners met wiens werk zich ze rijk gemaakt hebben.

En nu gaan uitwaaien aan de Leie, behaaglijke Leieboorden zegt Toerisme Leiestreek, het is bijna zoals in Kortrijk, maar veel goedkoper. Hier kan je nog op vele plaatsen gratis parkeren, en iets verder gratis voor 2 uur.

Buurhuisje van Peter Benoit

Tot zover vakantie in Harelbeke. En gezien de stad Harelbeke me niet wil betalen om de stad nog meer te promoten, schakel ik maar over naar een ander dorp. Als IK niet over die gemeente spreek, zal niemand dat doen.

Spiere-Helkijn, Espierres-Helchin.

Rond kerstmis in Helkijn was de kerk een bezienswaardigheid op zichzelf. Ik ben er nooit geweest, maar hoorde tientallen die er wél geweest waren, kerstmis in alle landen. Een spektakel waarvoor honderden – ook plaatselijke vrijzinnigen – zich verplaatsten, en dat verdween samen met de toenmalige pastoor. Wedden dat dat nog terugkomt. Allen rond kerstmis naar Helkijn.

De Schelde maakt de grens met Hainaut, het Walenland. Aan de ene zijde loeien de Vlaamse stieren in het Vlaams naar de Waalse koeien, en toch verstaan de Waalse koeien hun anderstalige soortgenoten en antwoorden ze, maar helaas, het water is te diep... De Waalse koeien horen toe aan Waalse boeren, die Waalse dorpen bevolken waar ikzelf net zoals de meeste van onze lezers nog nauwelijks van gehoord hebben, zoals Hérinnes, Pottes... en toch zo dichtbij. Spiere-Helkijn, een bijzondere gemeente, want tweetalig. Vlaams met faciliteiten,

noemt men dat officieel. Tweetalig zegt men aldaar.

Ook de moeite waard: de open zwemkom in Spiere. Zwemkom? Gebouwd voor de laatste oorlog als waterzuiveringsstation, maar sedert 66 jaar bij mijn weten nooit meer gebruikt. Nu is daar een tentoonstelling, nog tot 2022. Gratis. Ga van het centrum naar de Schelde naar, en dan langs de Schelde, tussen de Schelde en de Spierebeek die er parallel mee loopt. Eerst komt ge aan de heel bijzonder sluis of sas, *écluse* zoals men daar zegt en afficheert. Bijzonder? Ongeveer de helft van het sas van Harelbeke. Maar wat er bijzonder aan is: ge kunt tot naast de boten gaan staan die versassen, en met de schippers een praatje slaan, het gaat er heel familiaal aan toe. Van waar komt ge? Van Doornik. Waar gaat het heen? Naar Antwerpen. De meeste schippers hebben alle tijd, ze moeten daar toch wachten. Enkele honderden meter verder is de zwemkom. Vlakbij op de trakelweg staat een eerbetoon aan de meest verworpenen der aarde, de boottrekkers van de Wolga, pardon, van de Schelde. Boten te lijve trekken, dat gebeurde ook op de Leie en op het kanaal Bossuit-Kortrijk, maar alleen in Spiere hebben ze eraan gedacht een standbeeld voor dat soort werkmensen te laten maken. Het is zwaar werk, maar

al bij al ziet hij er nog goed in het vlees uit, en of er nu al dan niet een glimlach op zijn gezicht te lezen staat, is een vraag waar wijzelf nog niet uit zijn. Waarschijnlijk familie van onze Liederick, want ook hoogstens 1,5 meter.

En dan is er het kasteel. Ooit het verblijf van de feodale heer en burgemeester-voor-het-leven del Fosse et d'Espierres. In 2004 overgekocht door de toenmalige tapijtpatroon van Balta en nu van Unilin, Filip Balcaen. En door deze laatste voor tientallen miljoenen Euro's heringericht, vanuit de lucht en vanaf de poort hebt ge nu een mooi zicht op het kasteel. Een magnifieke illustratie van mijn artikel over de Commune van Parijs, hoe de kapitalistische burgerij de plaats ging innemen en deels versmelten met de feodale heren. Met hun kastelen om te beginnen. Alhier weliswaar met een kleine 200 jaar vertraging.

Men spreekt ten allen kante over fusies tussen gemeenten. Waarom zou Harelbeke geen fusie met Spiere-Helkijn overwegen, in één slag 2000 inwoners erbij. In één slag dus boven de 30.000. En in één slag een burgemeester die zijn droom in vervulling ziet gaan. Belangeloos, zoals het hoort.

Openluchtzwembad Kortrijk

Wat een geschiedenis!

Op het schiereiland tussen de Leie en de Vaart in Kortrijk lijkt het dek van een cruiseschip te liggen. Het ligt er al een jaar of 70. Even lang kennen zonneklopers en waterratten deze 'Geheimtipp'. Het openluchtzwembad in de Abdijkaai (1952) is nog altijd een fantastische plek voor sport, ontspanning en plezier in de warme maanden. Het is beschermd erfgoed, maar mag het a.u.b. blijven wat het is: een paradijsje met twee zwembaden, ligweide, zonneterassen en gezellige cafetaria? Het bestaande "stedelijk zwembad" (nu uitgebaat door Lago) had daar een veel oudere voorganger. Sinds 1867 was er een van de vroegste openbare zwembaden van het land. Ooit moet daarvan toch eens de geschiedenis geschreven worden. Hier alvast een schets (aflevering 1), op basis

van tal van stukken uit het stadsarchief en de lokale pers.

Caleçon

Op 5 fructidor van het republikaanse jaar XII (23 augustus 1804, Franse periode) kreeg Kortrijks burgemeester Grégoire Le Camus een besluit van Napoleons minister van Binnenlandse Zaken Jean-Antoine Chaptal. Het was een bevel uit Parijs om verplichte zwemlessen te organiseren voor de leerlingen van het stedelijk secundair onderwijs, op een geschikte plaats aan de Leie, met een zwemmeester ("maître nageur") en onder toezicht van een studiemeester of een (slaap-)zaalverantwoordelijke ("garçon de salle"). Verplichte kledij: een "caleçon de laine" (een wollen onderbroek). De keizer wilde dat zijn toekomstige soldaten konden zwemmen!

Van oudsher werd er wel degelijk op verschillende plaatsen in de Leie gebaad in Kortrijk. Maar dat was dan zoals het volkse stafrijmpje aan de "zeven Zwevegemse zotten" toeschrijft: "zonder zwembroek". In 1853 vond het katholieke stadsbestuur (burgemeester Félix (de) Bethune) het nodig de vrijheid van "ceux qui se livrent à la natation" ("zij die zich begeven aan het zwemmen" – alsof het een ondeugd was) aan banden te leggen. De motivatie was vooral "het vrijwaren van de openbare zedelijkheid". In de 19de eeuw zien we bij de overheid een toename van preutsheid. Zwemmen mocht niet meer in de doortocht van de Leie tussen de Kasteelkaai en de Broeltorens. Naaktheid werd verboden; men moest minstens een "caleçon fermé" aanhebben. Op overtredingen stonden zware straffen: boetes tot 10 daglonen van een arbeider en tot 5 dagen

gevangenis. Voor de handhaving van de kledingvoorschriften en het zwemverbod – dat trouwens nog altijd bestaat! – werd een “garde baigneur” aangesteld.

Manet

De volgende burgemeester, Benoit Danneel, liberaal hoewel hij verwant was aan de katholieke Bethunes, ging al in 1855 op zoek naar een plaats aan de Leie om kabines te bouwen. Maar tevergeefs: geen oevereigenaar wou grond verkopen. Die eigenaars hadden in 1868 daarentegen helemaal geen problemen met de inrichting van een ‘lusthof’ van de (katholieke) Cercle Musical op een van de plaatsen waar Danneel kabines wilden bouwen. Gelukkig voor Danneel bood zich een alternatief aan na de realisatie van de Vaart Bossuit-Kortrijk (1855-1861). Dat was een door de staat gesteund privé-project. De investeerders kochten in persoonlijke naam heel wat gronden langs het vaarttracé op, wetende dat die erg in waarde zouden stijgen als de Vaart er lag. Een van de speculanten was Brussels bankier Auguste Joseph Adan, die ook aandeelhouder was van de vaartmaatschappij. Zijn gronden lagen tussen de Vaart en de Leie. De stad kocht daarvan een stuk voor de bouw van een zwembad en een schietstand in 1863.

Vermeldenswaard is dat Adan zijn gronden kocht van de moeder van Edouard Manet, inderdaad de beroemde schilder van o.m. ‘Le déjeuner sur l’herbe’. Verscheidene hectaren buiten de Gentpoort, Groeninge genaamd, waren eerder eigendom van de Groeningeabdij, die er ooit gevestigd was voor ze naar een veiliger plek dichterbij de stad verhuisde. In de Franse revolutionaire tijd werd de abdij opgedoekt en werden haar bezittingen geconfisceerd en openbaar verkocht. 27 hectare kwam zo in het bezit van de Parijse familie De la Noüe, waartoe Eugénie-Désirée Fournier behoorde, die getrouwd was met Auguste Manet. Mme Manet erfde het domein in 1851. Zij was de moeder van de schilder, en zij verkocht haar bezittingen in het verre Kortrijk in 1856. Ik weet niet of Edouard ooit met zijn moeder op inspectie is gekomen. Op het moment van de verkoop was hij 24 jaar.

Putten

Het was katholiek burgemeester Henri

Nolf (1864-1884), die het zwembad uiteindelijk realiseerde in 1867. Aannemer Gustave Mattelaere kreeg de opdracht (5.975 frank), tot “la construction des cabines du bassin de natation”. De kabines werden belangrijker geacht dan het zwemwater. Dat water kwam er na het graven van 2 putten, zeg maar zwemvijvers. Omdat het water wegsijpelde, kipte men er zeezand in. Dat hielp. Pas in 1872 versterkte men de afkalvende wanden met bakstenen muren, maar de bodem bleef ‘geënsableerd’. De “zwemputten”, zoals zij nog tot na de Tweede Wereldoorlog in de volksmond werden genoemd, werden gevuld met water uit de vaart. Daarvoor moest de stad aan het Ministerie van Openbare Werken betalen per opgepompte m³. Protest bij liberaal premier Charles Rogiers, die zelf een groot voorvechter was van meer lichaamshygiëne, haalde niets uit.

Er waren altijd 2 bassins. In hedendaagse oren klinkt het heel discriminerend maar er was een put voor de rijken en een put

voor de armen. De rijken moesten entree betalen, de armen mochten gratis binnen. Die klassenscheiding was een onbeholpen poging tot steun aan het minder begoede deel van de bevolking. De 19de eeuw was een opeenvolging van slechte jaren voor het grootste deel van de bevolking van de stad en omstreken. De traditionele thuisbedrijvigheid (weven, spinnen, borduren, kant klossen) ging in een slepend tempo ten onder zonder dat de zeer laat op gang gekomen industrialisatie aanvullende jobs bracht. Hongersnoden en epidemieën (inderdaad als gevolg van een gebrek aan hygiëne en proper water) verergerden de toestand. Het was de bedoeling dat de opbrengst van de “rijke put” de kosten van de “arme put” compenseerde. In 1867 kostte een ticket voor de rijken 25 centiem. Een werkmans moest daarvoor toch een paar uur werken.

Nog discriminerender was de waterverversing. Afdoende filtertechnieken kende men niet. Zowat om de week verving de ‘garde baigneur’ het water van de

Erfgoed in de kijker

In deze rubriek willen wij historische gebouwen in onze regio in de belangstelling brengen. Er zijn van die gebouwen waar we dagelijks langs lopen of er nooit bij stilstaan dat ze bestaan. Die plaatsen die soms een schat aan historische waarde verbergen willen wij voor u uit de doeken doen. We beginnen in Kortrijk en willen in verdere nummers de regio rondgaan op zoek naar historisch erfgoed

hoger gelegen 'rijke put' door vers vaartwater, het gebruikte water loosde hij in de 'arme put'. Het overtollige, 2 keer gebruikte water van de 'arme put' liet men in de Leie lopen. De kwaliteit van het water was tot in de jaren 1950 het grote probleem. Nochtans was de stedelijke badinstelling een poging om de hygiëne van de Kortrijkse bevolking te verbeteren. Tot 1935 (!) had de stad immers geen waterleiding. Maar voor het badwater in "de zwempotten" was het niet bevorderlijk dat al die ongewassen lijven erin kwamen weken. Zo maakte De Gazette van Kortrijk op 2 juli 1893 gewag van "een dikke laag vet die aan de zwemmers weinig lust geeft hun vel daarin te risschieren". Pas in 1920, meer dan een halve eeuw na de ingebruikname van het zwembad, kwamen er enkele verplichte douches. Omdat de nogal elitaire Swimming-Club Courtraisien (opgericht in 1911) vies was van het zwembadwater, trainde de club in de vaart. Zij weken daarvoor uit naar Stasegem en Zwevegem omdat het in Kortrijk intussen verboden was om ook

maar ergens buiten het zwembad het water in te duiken.

Vrouwenzwemmen

In het eerste zwembadreglement (1866) stond een uitdrukkelijk verbod om honden mee te nemen in het bad maar stond er niets over vrouwen. Vrouwen werden in die tijd verondersteld niet te water te gaan. Het reglement was de mannen op het lijf geschreven. Zo zei art. 6 dat "les baigneurs" minstens een korte broek moesten aan hebben. Zou dat, in die tijd, voldoende geweest zijn voor baadsters? Pas in 1893 opperde een gemeenteraadslid (Victor Vercruysse) vrouwen toe te laten in het zwembad: "Elles ont droit tout autant que les hommes à l'emploi des moyens d'hygiène". Burgemeester Auguste Reynaert trad hem bij: "Les eaux de la mer sont à la disposition des deux sexes". Het jaar nadien mochten vrouwen voor het eerst gaan zwemmen, maar alleen op vrijdagnamiddag, alleen in het 'betalende bassin' en zonder dat er mannen in het water waren. De voor vrouwen

gereserveerde uren werden wel, vaak na verwoede debatten in de gemeenteraad, stilaan uitgebreid, en ook het gratis bassin kregen zij dan ter beschikking.

Wat het stadsbestuur vooral wilde vermijden, was gemengd zwemmen. Een man mocht zelfs in 1928 nog geen zwemles geven aan meisjes. In datzelfde jaar wees het stadsbestuur resoluut een petitie af van Mme Duthoo om het zwembad open te stellen voor getrouwde vrouwen die vergezeld waren van hun man. Het schepencollege was bevreesd voor "inconvénients" (ongewenste gevolgen). In 1929 werd de nochtans zeer gewaardeerde en gedecoreerde badmeester Arthur Toye enkele keren op het matje geroepen omdat hij vrouwen had laten zwemmen tijdens de mannenuren. Hij trok het zich niet al te zeer aan. Pas in 1932 werden er gemengde zwemuren ingevoerd voor "huisgezinnen" (twee vroege ochtenden in het koudste water van de dag).

(Wordt vervolgd.)

KOM OP TEGEN KANKER HOUDT PLANTJESWEEKEND IN SEPTEMBER

17, 18 EN 19 SEPTEMBER 2021

PASCALÉ ZOEKT VRIJWILLIGERS EN FRANK VOORSPÉLT EEN ZONNIG WEEKEND!

Weerman Frank Deboosere stelt zijn bekende kop graag in dienst van Kom op tegen Kanker. Hij hoopt dat hij op 17, 18 en 19 september weer de baan op mag om azalea's te verkopen, net als vele honderden vrijwilligers. 'Samen de schouders zetten onder de strijd tegen kanker, dat geeft een zalig gevoel.'

Pascale Goeminne, die het Kortrijks Mozaïekteam leidt denkt er net zo over. 'Met veel goesting kijken we ieder jaar uit naar het plantjesweekend - en dit voor de 27ste keer! Samen met zo'n 120 vrijwilligers verkopen we azalea's aan warenhuizen en winkelcentra, staan we op pleinen, aan de bib en doen we deur aan deur verkoop. 's Avonds komen we allemaal samen en worden ervaringen uitgewisseld. Na het weekend zijn we doodop maar we houden er een enorm warm gevoel aan over.'

Wij zijn dus wat blij dat er na een atypische editie vorig jaar opnieuw een traditioneel plantjesweekend aan zit te komen. De plantjes verkopen zich natuurlijk niet zelf en dus zoeken wij zoveel mogelijk helpende handen!

Kom ook mee plantjes verkopen tijdens het Plantjesweekend voor Kom op tegen Kanker op 17, 18 en 19 september. Meld je aan via www.vcmozaiek.be of stuur een mailtje naar kotk@vcmozaiek.be

Dan bezorgen wij je alle nodige informatie en een vrijwilligers-fiche waarop je concreet kan aangeven wanneer je vrij bent om mee te helpen.

Tijdens een info- en planningsvergadering op woensdagavond 25 augustus lichten wij alles verder toe.

Afspraak in Mozaïek om 19 uur
(Overleiestraat 15a, Kortrijk)

Het Plantjesweekend voor
Kom op tegen Kanker

Activiteiten uit de regio // Kunstkring "De Geus"

RIK LEMAITRE

Oktober 2020 - Opening: zondag 3 oktober, 10.45 u

TEKENINGEN

Mijn interesse in Kunst was er al op jonge leeftijd. In Kortrijk in de jaren 60 was het moeilijk om aan je trekken te komen. Het Broel-museum boeide mij, maar zonder een groter plaatje te kennen.

Mijn plastische vorming begon pas na mijn humaniora; een jaar Academie in Gent en Normalschool bij Octave Landuyt. Drie jaar werken in het Museum voor Hedendaagse Kunst (nu het SMAK) bij Jan Hoet verbreedde mijn horizon nog verder.

Meer dan 30 jaar gaf ik les aan de afdeling Beeldende Vorming in het Atheneum te Kortrijk (nu Athena campus Pottelberg).

Tegenwoordig probeer ik met mijn tekenwerk een nuttige plaats in te nemen in de (kunst-)wereld van nu. Ik maak tekeningen van diverse formaten en met diverse start- en eindpunten. Graag toon ik mijn werken in een georkestreerde setting.

Plan zelf je reis met Wegwijzer

Toen radio1 een enquête organiseerde over wat er ergst was tijdens de loc down en wat de mensen het meest misten, kwam reizen op nummer één te staan. Wellicht zal dit ook een van de laatste beperkingen zijn die worden opgeheven. Verre reizen dan, maar we kunnen ook in eigen streek of in Europa op vakantie gaan.

Voor wie betaalbaar en uniek wil reizen bestaat Wegwijzer, een non-profit reisorganisatie in Brugge, waar je terecht kunt om zelf je reis te organiseren, met de hulp van reisexperts en heel wat reisinfo van ervaren reizigers. Zelf een reis organiseren is gemiddeld 16% goedkoper dan een kant en klare reis te boeken via een reisagentschap. Maar hoor ik je zeggen, een reisbureau doet alles voor je: de verplaatsing, het logies, uitstappen en ontspanning organiseren. Als je het zelf doet, kom je zeker goedkoper uit.

Alleen, dan heb je een zeer goede voorbereiding nodig. Een reisgidsje is onvoldoende. En de voorbereiding van een reis maakt dat je reeds in je hoofd de reis maakt. Het is iets avontuurlijker, maar je vindt zo veel dingen buiten de gebaande paden die iedereen reeds meemaakte.

Wegwijzer: voor & door reizigers

Het basisprincipe van Wegwijzer is reeds 40 jaar hetzelfde: het biedt een netwerk van duizenden doe-het-zelf-reizigers die ervaringen uitwisselen om jouw reis mooier, zinvoller en unieker te maken. Reizigers wisselen reisplanningen, routes, goede adresjes en toffe ervaringen uit via het schrijven van een reisverslag. Als lid kan je 9000 Nederlandstalige reisverslagen lezen online op www.wegwijzer.be of in hun reisbibliotheek in Brugge. In de reis bib vind je ook 8000 reisgidsen, wandel- en

fietskaarten, campinggidsen en reis-magazines die je kan lezen en kopiëren. Bovendien zijn er telkens medewerkers met heel wat reiservaring aanwezig die je begeleiden in het plannen van je reis.

Wegwijzer is een ledenorganisatie die reizigers aan moeilijk te vinden reisinfo helpt. De reisexperts geven je een correct antwoord op je vragen rond transport, visa en reisdocumenten, reisverzekeringen, bezienswaardigheden, reizen met kinderen... In hun thematische brochures vind je hard-to-get informatie over o.a. langdurig reizen, wildkamperen in Europa, geld afhalen in het buitenland, bagage-checklist, je bus ombouwen tot camper enzovoort. Leden ontvangen ook driemaandelijks de Reiskrant, het tijdschrift uitgegeven door Wegwijzer zelf.

Een lidmaatschap kost 30 euro per jaar

voor het hele gezin en biedt naast reis-informatie en –advies ook heel wat ledenvoordelen: korting op je vliegtickets, reisverzekering, kampeermateriaal en reisgidsen.

Als onafhankelijke reisorganisatie is Wegwijzer uniek in zijn soort; zonder commerciële banden of belangen.

Dit is een duidelijk verschil met commerciële reisorganisaties als Tripadvisor of booking.com die wel een % nemen op de boekingen die je via hun internetplatform koopt.

Bij Wegwijzer krijg je advies om zelf je reis te organiseren. Wegwijzer is geen boeking platform of reisbureau waar je een hotel of vliegticket kan kopen, maar ze geven je wel tips hoe je dit zelf (goedkoop) kan doen.

Reismarkt: reizigers informeren reizigers

Jaarlijks organiseert Wegwijzer de grote Reismarkt in de Stadshallen van Brugge. Op Vlaanderens alternatieve reisbeurs vind je reizigers die per land hun ervaringen en tips delen. Een bezoek aan Reismarkt geeft je de gelegenheid om je te informeren en inspireren over een

bepaald land qua bezienswaardigheden, activiteiten, reisroute, overnachtingen en transport. De volgende Reismarkt zal plaatsvinden in Brugge op 13 februari 2022. Dit najaar komt er nog een alternatief voor Reismarkt 2021 die eerder dit jaar niet kon doorgaan. Zet alvast 8 tot 10 oktober 2021 in je agenda voor een online Reismarkt.

Deel jouw reiservaring!

Bij Wegwijzer ben je ook steeds welkom met jouw reiservaring en –tips. Daarvoor hoef je geen lid te zijn. Je kan jouw ervaring delen met andere reizigers door zelf een reisverslag te schrijven, je reistips te delen online, je foto's door te sturen voor Reiskrant, informant te zijn op Reismarkt of een Instagram Take Over te doen. Voor ieder wat wils.

In Mozaïek Kortrijk is Antipode actief. Dit is het kleine broertje van Wegwijzer in Kortrijk. Ons doel is om mensen uit het Kortrijkse, die interessante dingen willen tonen of vertellen rondreizen, een podium aan te bieden. Een kleintje, met een niet te groot en te kritisch publiek, in een ongeunsteld kader waar niets moet. Iedere 1ste vrijdag van de maand

om 20.00 inkom € 5.00
Meer info op www.reiscafeantipode.be.
Daar vind je momenteel een paar reisverslagen digitaal.

Wegwijzer Reisinfo
Beenhouwersstraat 9
8000 Brugge
info@wegwijzer.be

Hemelvaarten

feestdagen

Hemelvaartsdag is een officiële feestdag. Vreemd dat een fictieve hemellancering als een feestdag doorgaat. Hemelvaartsdag valt samen met het feest van Rerum Novarum, het feest van de Christelijke Arbeidersbeweging. Rerum Novarum wordt als een tegenhanger van het socialistische 1-mei-feest beschouwd. Hemelvaartsdag wordt blijkbaar als een officiële feestdag in het leven gehouden om de christelijke vakbond genegen te zijn.

Kort na Hemelvaartsdag overleed de moeder van onze overburen. We werden uitgenodigd om in een plaatselijke kerk de uitvaartplechtigheid bij te wonen. Met de achterliggende “feestdag” nog in het achterhoofd viel het me des te meer op hoe de priester het over de hemelvaart van de overleden vrouw had. Het christelijk gezwam begon me al snel te vervelen en dat deed me wegzinken in enige contemplatie over hemelvaarten.

Dergelijke katholieke erediensten blijven me altijd verwonderen. Ik begrijp bv. nog altijd niet waarom de aanwezige vrouwen in de kerk niet spontaan gaan rechtstaan en verontwaardigd gaan scanderen “Waar is God-de-moeder dan?” als de priester weerom het woord God-de-vader laat vallen. Met de aanname van een hemel, een verzamelplaats van zieltjes of geest die bij het sterven het lichaam verlaten, zit de katholieke kerk marketingsgewijs wel zeer goed. Dergelijk nabestaan biedt de gelovigen alvast troost. Het idee van zo'n bestaan is gespeend van elk wetenschappelijk inzicht en bewijs, maar dat deert blijkbaar de hemelse pret niet. Het is metafysica, het staat boven het waarneembaar kenbare. Je kunt er eigenlijk niets over weten. Ondanks het feit dat het niet kenbaar is weten godsdienstige mensen er een pak over te vertellen. Gebruik makend van diezelfde religi-

euze technieken, geef ik hier een blik op dat vermeende bestaan – niet met mijn fysische ogen weliswaar, maar met de virtuele ogen van mijn hersenen die in die fantasierijke metafysica kunnen priemen.

In de marketing komt er op aan je product “het nabestaan” aangenaam voor te stellen. Dat nabestaan beperk je dan beter tot het nabestaan van mensen. Je wil er niet aan denken dat de hemel door het nabestaan van vieze wormen, kakkerlakken, schorpioenen of zelfs ratten besmeurd gaat raken. Dat is jammer, je favoriete huisdier had er best wel bij mogen wezen. Dat hemel-filter is in het licht van de evolutieer natuurlijk nogal problematisch te noemen. Wanneer in de evolutie verwierf een soort het kenmerk van een bestaan na de dood? Is dat vanaf de homo sapiens of valt trad dat kenmerk nog vroeger op? Voor welke

primaten werden de hemelpoorten al gesloten? Eigenaardig toch dat die nuchtere genetica roet in deze metafysische fantasie komt gooien.

Volgens de christelijke metafysica is de hemel eeuwig. Dat wil zeggen tijdloos – er is geen ervaring van tijd. Dat houdt in dat het een toestand is die nooit verandert. Verandering impliceert namelijk het bestaan van de dimensie “tijd”. Een onveranderlijk bestaan lijkt me weinig aantrekkelijk. Ik verheugde me er al op om in de hemel contact te kunnen leggen met het nabestaan van een of andere wezen uit een ver sterrenstelsel. Dat lijkt me beestig interessant, maar communicatie kan niet aan de orde zijn, want in een toestand van onveranderlijkheid lukt communiceren niet. Die toestand van onveranderlijkheid levert meteen een tweede probleem op. Is het nabestaan een afgietsel van het zelfbewustzijn? Wanneer wordt die snapshot dan genomen? Het is gekend dat een mens na een aantal jaren zichzelf niet meer is. Welke statistische toestand wordt dan hemelwaarts gelanceerd? En hoe zit dat dan bij het vroegtijdig afsterven van menselijke embryo's die nog geen afdoende ontwikkeling hebben meegemaakt?

Dergelijk na-bestaan los staat van zintuiglijke, lichamelijke en chemische prikkels. Het is een levensloos – nogal logisch me dunkt – bestaan. Hier komt de essentie boven water. Het nabestaan is doods en voor eeuwig. Het nabestaan is een lege doos maar de verpakking kan je er met enig metafysisch gekronkel er vrij aantrekkelijk doen uitzien.

Metafysica is met andere woorden een leuke bezigheid. Het is een filosofische malle molen waar de zotternij van af druipt – het is prima materiaal voor een komische sketch – om zich eens goed te kunnen amuseren. Als dat niet hemels is. Het wordt aan de andere kant wel problematisch als anderen dergelijke metafysische uitspraken als waar gaan aannemen en er zelfs bereid voor gevonden worden anderen te onderdrukken of te vermoorden omdat ze die zotternijen in vraag durven stellen. Onschadelijk is dergelijk metafysisch denken dus niet; de mens scheidt goden om er anderen de duivel mee aan te doen.

ORGANISATIE

Activiteitenkalender

TIJDSTIP

PLAATS

ORGANISATIE	TIJDSTIP	ACTIVITEIT	PLAATS
	JULI		
HV KORTRIJK	DONDERDAG 01/07/2021 OM 19.30 U	Samenspraak: samen nadenken over de toekomst van Samenspraak	MOZAÏEK
	AUGUSTUS		
MOZAÏEK, KOTK	WOENSDAG 25/08/2021 OM 19.00 U	Vrijwilligersavond voor de vrijwilligers van de Plantjesactie Kom op tegen Kanker	MOZAÏEK
	SEPTEMBER		
HV KORTRIJK	ZONDAG 12/09/2021 OM 18.00 U	Ma'Blues ontmoetingsmoment rond Blues en Soul: Matt T Mahony. Reserveren via mablues@proximus.be	MOZAÏEK
UPV KORTRIJK	DINSDAG 14/09/2021 OM 14.30 U	Dinsdagnamiddaglezing: 'Cybercrime' door Jelle Janssens	MOZAÏEK
MOZAÏEK, KOTK	WE 17-19/09/2021	Plantjesactie Kom op tegen Kanker	KORTRIJK
OMV AVELGEM	ZATERDAG 18/09/2021	Feest vrijzinnige jeugd OVM Avelgem met avonturentocht	IJSMOLENHOEVE RONSE
	OKTOBER		
ANTIPODE	VRIJDAG 01/10/2021 OM 20.00 U	Reiscafé Antipode	MOZAÏEK
HV KORTRIJK	ZONDAG 10/10/2021 OM 18.00 U	Ma'Blues ontmoetingsmoment rond Blues en Soul: Bart Buls. Reserveren via mablues@proximus.be	MOZAÏEK
UPV KORTRIJK	DINSDAG 12/10/2021 OM 14.30 U	Dinsdagnamiddaglezing "Het beest dwaalt nog rond: bedenkingen over het aanzetten tot haat"	MOZAÏEK
MOZAÏEK-HOWEST-AVANSA	DINSDAG 26/10/2021 OM 19.30 U	Wetenschapscafé	MOZAÏEK
	NOVEMBER		
ANTIPODE	VRIJDAG 05/11/2021 OM 20.00 U	Reiscafé Antipode	MOZAÏEK
UPV KORTRIJK	DINSDAG 09/11/2021 OM 14.30 U	Dinsdagnamiddaglezing: 'Levenscheitheid' door Ann Vansevanant	MOZAÏEK
HV KORTRIJK	ZONDAG 14/11/2021 OM 18.00 U	Ma'Blues ontmoetingsmoment rond Blues en Soul. Reserveren via mablues@proximus.be	MOZAÏEK
HV KORTRIJK	WOENSDAG 17/11/2021 OM 19.30 U	Voordracht: 'Vrijzinnigheid in België en de wereld' door Yvan Dheur en Anton Vandycck, DeMens.nu	MOZAÏEK
MOZAÏEK-HOWEST-AVANSA	WOENSDAG 30/11/2021 OM 19.30 U	Wetenschapscafé	MOZAÏEK
	DECEMBER		
ANTIPODE	VRIJDAG 03/12/2021 OM 20.00 U	Reiscafé: "Pecha Kucha Special edition"	MOZAÏEK
POLYFINARIO	ZATERDAG 04/12/2021	De polyquiz van Polyfinario	MOZAÏEK
HVDM	ZONDAG 12/12/2021 OM 18.00 U	Wereldlichtjesdag	MOZAÏEK
UPV KORTRIJK	DINSDAG 14/12/2021 OM 14.30 U	Dinsdagnamiddaglezing	MOZAÏEK

MOZAÏEK-HOWEST-AVANSA	2022	Wetenschapscafé
MOZAÏEK-HOWEST-AVANSA	WOENSDAG 15/02/2022 OM 19.30 U	Wetenschapscafé
FOToclub GROENINGHE	WOENSDAG 26/04/2022 OM 19.30 U	Fototentoonstelling club Groeninghe
	VE 03-06/06/2022	

Corona dwingt er ons toe soms activiteiten te annuleren. Raadpleeg de websites en andere kanalen van de organisators voor een laatste stand van zaken.

Het Plantjesweekend voor
Kom op tegen Kanker

Wil je maandelijks info via de nieuwsbrief van de vrijzinnige centra teken dan in op
 -> www.debezatse.be
 -> www.vcmozaiek.be
 -> www.vcdegeus.be

**ENTHOUSIASTE YOUNGLING
OP ZOEK NAAR EEN UITDAGING?**

ABS0-Freidj'-LUTELY

**CHECK DAN WELK TYPE
VRIJWILLIGER JIJ BENT EN
GA MEE OP AVONTUUR!**

**VOLG DE
VRIJWILLIGERSGIDS
EN CHECK DE
VRIJWILLIGERSKALENDER**

VIA **Hijjo**

WWW.HIJJO.BE/WELKE-VRIJWILLIGER-BEN-JIJ/

De Geus
 Koning Leopold III-plein 71
 8530 Harelbeke
info@vcdegeus.be
www.vcdegeus.be
 Zondag van 10.00u tot 13.00u
 elke donderdag om 19.00u PingPong

VC Mozaïek
 Overleestraat 15a
 8500 Kortrijk
 056 37 16 15
www.vcmozaiek.be
info@vcmozaiek.be

De Bezatse
 Vaubanstraat 8b
 8930 Menen
 056 51 90 70
vcdebezatse@gmail.com
www.debezatse.be

VC Poincaré
 Stormestraat 131/18
 8790 Waregem
www.vcpoincare.be
info@vcpoincare.be
 Zondag van 10.30u tot 13.30u Praatcafé
 1ste en 3de vrijdag van de maand
 jongerenpraatcafé

OVM-Avelgem
 Achterhoek 17
 8581 Waarmaarde
 056/64.64.39
ovm.avelgem@scarlet.be
www.ovm-avelgem.be

Fly me to the moon and back

Achttienjaar oud ging Jacky Lebeau worden in “the summer of sixtynine”. Het jaar ervoor, in de naweeën van “Mai 68”, had hij zich aangesloten bij een maatschappijkritische beweging uit Moeskroen waar hij toen studeerde. Na een schooljaar van ‘gauchistisch militantisme’ had hij begin juli 69, in Barveaux-sur Ourthe, deelgenomen aan een bijeenkomst voor contesterende scholieren. Een soort vakantiecamp van een week voor jonge rebellen. Normaal gezien ging hij, een dag later, daarvan verslag uitbrengen op een lokale vergadering in Moeskroen. Jongeren uit het Noorden van Frankrijk gingen daar aanwezig zijn. In die tijd waren betogen, vergaderen en informeel bijeenkomen internationale sporten.

Doordat hij had gelanterfant in de Ardennen kwam hij een dag te laat aan

op het hoofdkwartier van de plaatselijke contestatie beweging. Serge deed open, zijn huis diende als uitvalbasis voor oproerkraaiers. “Waar heb jij gezeten, zei hij, jij had hier gisteren moeten zijn. Iedereen is nu al weg en ik sta op punt om met Monique naar Normandië te vertrekken”. Voor de deur stond een volgeladen auto te wachten en Monique zat ongeduldig achter het stuur van de oude, toch zeer comfortabele Mercedes. “Er zit nog iemand binnen die hier voor een paar dagen blijft logeren, doe zoals thuis et ‘tirez votre plan’, wij zijn weg voor een week”. Hij kroop op de passagiersstoel, gooide het autoportier nogal fors in het slot; Monique claxonneerde “ta ta tatata tatatata tata” (‘t is maar een begin, wij gaan door met de strijd, in claxontaal). Serge stak een gebaalde vuist door het open stuk dak van de oude Mercedes en ze verdwenen in het opwaaiende stof

van de gekasseide proletarische straat in de oude textielstad. Jacky begon bijna de ‘internationale’ te zingen, wij zaten ten slotte in ‘Le Nord’, het land waar ‘Germinal’ van Zola zich afspeelde.

Hij ging het huis binnen, “A saucerful of secrets’ van Pink Floyd knalde door de boxen. In die tijd was, volgens deftige burgers, wie naar zulke muziek luisterde oftewel hashichroker of psychisch gestoord. Jacky was een gewone timide melomanen teenager.

Op het moment dat de beklemmende drumpartij uit ‘A saucerful of secrets’ op gang kwam ging hij de keuken binnen en trof daar een afwasberg aan tot het plafond. Blijkbaar alle potten, het trouwservies, alle teljoren, glazen in alle maten voor alle soorten drank, vorken, messen, koffielepels en tot asbakken toe; alles dat Monique en Serge ooit hadden gekocht

of gekregen om samen 'menage' te spelen stond uitgesteld. Men had zich blijkbaar niet te kort gedaan op de vorige 'vergadering'.

Op het gasvuur stonden grote potten water te koken. Er hing een soort bedorven moerasdamp en de bezwevende drumpartij van Pink Floyd leek op de soundtrack van een kannibalistisch ritueel. De drummer schakelde plots over in een rustiger modus toen Jacky een aanwezigheid in zijn rug voelde. Hij keek lichtjes naar links en zag op zijn schouder een gele plasticen afwashandschoen met waarschijnlijk een hand erin. Hij draaide zich om en keek recht in de gouden ogen van een prachtig wezen gekleed in een blauwe nylonschort, een afdroogdoek rond haar kroezelhaar gebonden. De muziek van Pink Floyd begon stilletjes te zweven en Jacky ook. "Het is mijn echte naam niet, maar iedereen noemt mij Coralie", zei de vrouw van in de twintig. Zei ze dat echt of was dat de tekst uit het lied van Pink Floyd? Jacky dacht dat zijn verstand hem in de steek liet en het voelde aan alsof een mierenleger hem koloniseerde.

Het naakte gespierde lichaam van Coralie gaf aan haar versleten werkkledij de allures van haute-couture. Jacky stond onnozel naar haar te staren en ze zei "Ik draag geen B.H. meer sinds ik de laatste heb in brand gestoken op een feministische manifestatie in Parijs". Als een workaholic begon Jacky de glazen af te wassen zonder nog te durven opkijken.

Coralie stond lief glimlachend naast hem af te drogen en neuriënde mee met Pink Floyd. Na het beluisteren van beide zijden van de laatste vier elpees van de psychedelische groep uit London was de afwas gedaan en de keuken en leefruimte terug 'spic en span'.

"Ik moet naar huis, zei Jacky half stotterend tegen Coralie, mijn moeder wacht op mij en deze nacht is het maanlanding". Kan een jongen nog idioter uit de hoek komen tegenover een

prachtig exemplaar van het vrouwelijke genre? Ze lachte haar ivoren tanden bloot en zei met een hemelse stem: "Ik blijf hier tot overmorgen maar zal niet veel meer te doen hebben, dankzij jouw hulp". "Slaap wel Coralie" perste hij uit zijn verlamde stembanden.

Hij haalde nog net de laatste trein naar zijn ouderlijk thuis. Daar aangekomen was er niemand, waarschijnlijk waren zijn ouders naar hun chalet aan zee.

Hij had nooit sleutels op zak en moest het huis binnen via het keldergat. Hij nam 'en passant' zes West-Vleteren trappisten mee en haalde proviand uit de frigo. Hij installeerde zich voor de Teevee om getuige te zijn van het historisch gebeuren: de Amerikaanse remake van Kuifje op de maan. Na een uur of twee was nog altijd het zwart-wit testbeeld van de B.R.T. te zien en het benutten van de zes trappisten bracht hem in een soort comateuze slaap.

Jacky werd wakker naast de sofa, het was al klare dag en de teevee stond krassend te ronken en storingen uit te zenden. Hij trok het stopcontact uit voor

alle zekerheid.

Het was 7.06 uur in de morgen. Hij sprong op zijn fiets en spurtte naar het station waar honderden mensen, in half beschonken toestand en met een koerspetje op het hoofd, euforisch "Eddy, Eddy" aan het scanderen waren.

7.34 uur haalde hij net de vertrekkende trein naar Moeskroen.

7.47 uur sprong hij uit het remmende industrieel voertuig en liep een wereldrecord tot aan het huis van Serge.

8.02 uur belde hij aan. Zijn hart bonkte, zijn benen trilden, zijn handen beefden. De deur ging open en het geluid van 'Set the controls to the heart of the sun' waaide naar buiten. Pink Floyd was onvermoeibaar in die dagen.

8.03 uur er viel een rustgevende kalmte over de jongen bij het zien van Coralie als Aphrodite gewikkeld in een wit laken. "Ik wist dat je ging terugkomen en was op jou aan het wachten" Ze nam hem bij de hand en leidde hem naar binnen. Ze bleef zijn hand teder vasthouden en legde haar andere hand op zijn schouder, het laken viel op de grond. Bij het zien van het kaneelkleurig perfect lichaam

van Coralie zou Milo de armen en benen van zijn Vénus afgekapt hebben.

8.04 uur, Jacky liet zijn vrije hand zachtjes landen op de plaats waar het onderste van de rug begin te lijken op de maan. Pink Floyd bleef maar spelen op de achtergrond en 'Dark side of the moon' moest nog gecomponeerd worden.

Na 24 uren exploratie, die ze overleefden dankzij liefde en pompwater, verlieten zij hun cocon. Zij hadden terug contact met planeet aarde bij een ontbijt in 'Hotel le Colysee' rechtover het station. Coralie moest terug naar Lens in Frankrijk.

In een achtergelaten krant las Jacky dat een Belg de 'Tour de France' had gewonnen en de U.S.A. de race naar de maan. Een dorp naast New York was uitgeroepen tot rampgebied wegens massale opkomst van Hippiëes op een muziekfestival.

Tot daar de belangrijkste dag voor de mensheid.

Hij las ook wat Picasso vond van de Amerikaanse landing op de maan: "Cela ne me fait ni chaud ni froid. Je n'ai pas d'opinion sur le sujet et je m'en contrefiche." (Het maak me nog warm, nog koud. Ik heb geen mening over het onderwerp en het kan me geen moerschelen). Pablo vatte samen wat de meeste mensen toen dachten en Coralie, die lerares zedenleer was, voegde er nog aan toe: "Terwijl er een mediatieke

zozegde 'big step for humankind' is, bombardeert het Amerikaans leger Zuid-oost-Azië met napalm en agent Orange. Ze laten een deel van hun eigen jeugd afschieten in de jungle en het andere deel in elkaar knuppelen in eigen straten. De voorstanders van de ruimte exploratie proberen ons te doen geloven dat er een betere toekomst voor de mensheid is op een steriele maan of een hostile planeet Mars. Alsof de mythe van de machine en een verandering van decor zieke leiders en hun welwillende volgelingen kan genezen". Coralie was goed ter taal en had een ingebakken hekel aan machtslustige beroepspsychopaten en autoritaire ideologieën. Ni dieu, ni maître.

Enkele maanden later, het was eind oktober en een doodgewone zaterdagavond op planeet aarde. Jacky was op wandel naar "Café-Hotel-Restaurant le Colysée" toen hij "ta ta tatata" hoorde (Che! Che! Guevara! In claxontaal). Verblind door de ondergaande zon ontwaarde hij Monique aan het stuur van haar oude Mercedes. Serge hield het achterportier open. "Naar het schijnt treedt Pink Floyd vanavond op in Amougies. Kom we zijn ernaartoe". Groot was zijn verbazing toen Jacky in de duisternis van de vallende avond, lachend en mooier dan ooit Coralie, gehuld in een paars Indisch kleed, zag zitten op de citroengele achterbank. Hij werd diep ontroerd toen hij zich realiseerde hoe liefdevol zijn vrienden om zijn welzijn

bezorgd waren en met een sierlijke beweging dwarrelde hij neer naast de mooiste intelligentste vrouw ter wereld die hem, teder als een zwarte Madonna, in haar armen sloot.

Serge, die een groot marxistische theoreticus was, plofte neer op de passagiersstoel, draaide zich om en oreerde: "De ruimte exploratie zal vitalere menselijke ondernemingen ondergraven en leiden tot een verwaarlozing van de essentiële voorwaarden voor de overleving van de menselijke soort, we moeten ons verwachten aan een psychologische demoralisatie en een sociale regressie. Alleen een terugkeer naar een verlicht bewustzijn, het afkeuren van onmenselijke technologie in dienst van winstbejag en een reële interesse voor de mens, als persoon en deel van een groot geheel, zal ons terug bij onszelf brengen" en hij gaf Monique een klinkende smakker op de wang. Alle vier kregen ze de slappe lach.

Van Pink Floyd hebben zij niets gezien, zij zijn blijven plakken in een dancing op de Kluisberg. Er was muziek van Otis Redding, James Brown, Aretha Franklin en andere soul brothers en sisters.

Ja, de eerste stap van Armstrong op de maan heeft het leven van Jacky grondig veranderd. En zeggen dat Armstrong later ook nog de 'Tour de France' heeft gewonnen.

I.H.31-07-2019.

Geboorte of adoptieplechtigheid

Het huisvandeMens begeleidt

Een kindje op komst? Als ouder begin je te dromen over de toekomst, over wat je wenst voor je kleintje, wat je hem of haar graag wil meegeven, hoe je de opvoeding zal aanpakken. Onder andere hierover kan je het hebben bij je familie en vrienden tijdens een unieke plechtigheid op maat. Een warm welkom met inhoud, humor, muziek, symboliek, en vooral heel veel liefde... Het huisvandeMens helpt je om er iets onvergetelijks van te maken – wanneer, hoe en waar jij het wil. Thuis bijvoorbeeld, of in een feestzaal of vrijzinnig centrum. Ook buiten is een optie.

Ook de timing ligt in jouw handen. Plan je graag op je gemak nadat je eerst wat op je plooi bent gekomen of liever

kort na de geboorte? Wie weet doe jij zelfs graag iets nog vóór de geboorte? Babyshowers, gender reveal-parties, ... ze komen steeds meer in zwang.

Als vrijzinnig humanisten zetten we de mens centraal: de baby, en natuurlijk ook de ouders, het gezin, de familie en vrienden. Omdat elk persoon uniek is, is daarom ook elke plechtigheid uniek. Hou je van kort en plechtig, of van lang en luchtig? Laat je graag de grootouders aan het woord, en willen broer en zus een liedje zingen? Plant je een boom of vul je een wenskast? Willen meter en peter iets vertellen? Alles kan en mag!

Misschien was zwanger raken en/of blijven geen sinecure en wil je daar ook aandacht voor? Misschien zit je in een complex nieuw samengesteld gezin?

Misschien komt jouw kindje via adoptie in je leven? Misschien zijn er in jouw gezin alleen maar papa's of mama's, of ga je dit avontuur als alleenstaande ouder aan? Omdat onze dienstverlening op maat is, kunnen we zonder problemen en met de nodige zorg stil staan bij jouw specifieke situatie. Wat jouw verhaal ook is, samen maken we er iets moois van!

Op www.geboorteplechtigheid.be lees je er meer over en vind je de contactgegevens van het huisvandeMens in jouw buurt.

Fiona the fox is de superschattige blikvanger in een lopende campagne rond geboorteplechtigheden. Ze duikt onder meer op in de huidige 'De Roze Doos Mijn Zwangerschap' in West-Vlaanderen.

Het binnenland van het alledaagse

Een wandeling

Eind maart kregen wij, redactieleden, volgend verzoek van de hoofdredacteur: “Vakantie in eigen streek. Elk redactielid schrijft een tekst rond dit thema. Leidt onze lezers rond in je dorp of stad, geef toeristische tips, laat hen meereizen in je verbeelding, beschrijf een meerdaagse fietstocht of wandeling enz...”. Daar ik een volgzaam mens ben, trok ik prompt de wandelschoenen aan en stapte de achterdeur uit om de buurt te gaan verkennen. Ik keek goed rond om mijn indrukken met de lezers te kunnen delen. Kijken is belangrijk, want wie niet leert kijken, verdient enkel de wereld die hen opgedrongen wordt. Hierbij een relaas van mijn rondkijken in de wonderlijke wereld van het alledaagse.

Verticuteren

Ik was net buiten gestapt toen de vermoeide indrukken van mijn buurman me troffen. Hij stond te verpozen tussen tal van goed gevulde vuilniszakken. Benieuwd, vroeg ik hem wat hij bezig met doen was. “Zwijg stil” verzuchtte hij, “ik ben al uren bezig met verticuteren. Ik heb al 20 zakken met tuinafval verzameld”. Gezien de begrippen “tuinafval en verticuteren” me onbekend waren, vroeg ik hem nader uitleg over het hoe en het waarom van het verticuteren. Hij wees daarbij naar een schraal strookje gras waarin een madeliefje stond te verpieteren. “Kijk”, zei hij bezorgd, “daar groeit onkruid en mos. Dat mag niet. Na het verticuteren zal ik daar vervolgens een mengsel van mest en onkruidverdelger strooien”. Het verraste me dat de scheikunde al in één enkele handomslag kon verdelgen en bemesten. Met het gevoel technologisch achterop geraakt te zijn, keerde ik vertwijfeld huiswaarts terug om mijn grasperkje aan een nader onderzoek te onderwerpen. Het perkje was nog nooit geverticuteerd, noch bemest, noch verdelgd geworden. Blijkbaar was mijn strookje gras niet meer met de geest van het alledaagse mee. Ik duwde de grasprietjes opzij en zag er een bont tapijt van madeliefjes, paardenbloemen, witte klaver, krokussen, zenegroen, vergeet-mij-nietjes, kleine brunel, wilde magriet, boterbloemen, oranje havikskruid en sleutelbloemen. Onkruid vond ik er in die rijkdom en verscheidenheid niet. Het bleef me een raadsel waarom sommigen armoede en eentonigheid koesteren.

Prikjaloezie

Ik had nog maar pas enkele stappen in de straat gezet of een buurman kwam me met een geheimzinnige glimlach nader toe. Na de gebruikelijke taal van begroeting, als inzet tot een nader gesprek, stelde hij me de vraag of ik al een vaccinatieprik had gekregen. Nee, dat had ik toen nog niet. Naar verwachting zou ik over enkele dagen, eind april of begin mei, een uitnodiging ontvangen. De man is een leeftijdsgenoot en dus verwachtte ik dat hij ook rustig zijn uitnodiging aan het afwachten was. Nee dus, fier als een gieter wist hij te vertellen dat hij een week eerder al een prik had gekregen. De man deed noch vrijwilligerswerk noch had hij gezondheidsproblemen. Ik was daarom eigenlijk wel benieuwd waarom de man haasje-over in de wachtrij had gedaan. Met een zweem van spot bleef

hij eerst verder zwijgen. De zwaarte van de stilte kreeg hem uiteindelijk te pakken en hij flapte er grijnzend uit dat hij zich op de reserve-lijst had ingeschreven. Ik haalde wat Engels flegma boven en vroeg hem of die lijst niet voor sociale werkers, contactberoepen of chronisch zieken bedoeld was. Hadden zij dan dat vaccin niet eerder nodig? Nee, dat was voor hem geen punt. Het punt was dat hij eerder dan gepland gevaccineerd was geraakt. Dergelijke prikjaloezie liet me verslagen huiswaarts keren.

Ondoorgrondelijke dwaasheden

Op een pleintje zwaaide een kennis me geestdriftig toe. We naderden elkaar sociaal-afstands-gewijs. Na wat koetjes en kalfjes bracht ik de vaccinatieprik aan de orde. Mijn gesprekspartner reageerde hier geprikkeld op. Ze deed daar niet aan mee, want zij beleed een andere soort geneeskunde, homeopathie genaamd. In een vroeger leven had ik allerhande wetenschappelijke slagwapens boven gehaald om dergelijke onzin neer te halen, maar met de jaren besef je dat een mens niet slim genoeg is om zijn eigen dwaasheden te doorgronden. Ik wenste nog dat ze niet besmet zou raken en maakte me snel uit de voeten om mijn irritatie te laten wegebden.

Vaccin-trots

Ik had net de hoek van de straat gekeerd toen een echtpaar me vriendelijk toeknikten. Ze vertelden me spontaan dat ze enkele dagen geleden hun eerste prik hadden gekregen. Ze vermeldden met enige trots dat ze “het beste” hadden gekregen. Hij, het Pfizer-vaccin, zij, het Moderna-vaccin. Ze lieten daarbij nog weten dat ze voor de prik nog een Dafalgan hadden genomen – iedereen deed dat, beweerden ze stellig – en de dag na de prik nog een paar. Ze hadden geen last van bijwerkingen gehad. Ik kreeg een ongemakkelijk gevoel bij hun verhaal. Ik voelde mij een AstraZeneca-kneus. Wel bleef ik trots dat ik, Dafalgan-vrij, de prik had ontvangen. Ik was blij wat lichte bijwerkingen te voelen – trots dat mijn lichaam op de indringers reageerde – en blij de dag Dafalgan-vrij te kunnen doormaken. Nee, het is niet de vaccin-trots die me beroert, eerder de vaccin-schande. De schande dat een kleine groep farmaceutische bedrijven de volledige controle heeft over de productie en verdeling van levensreddende middelen. Het opheffen van levensreddende middelen. Het opheffen van levensreddende middelen. Het opheffen van levensreddende middelen. Het opheffen van levensreddende middelen. Het opheffen van levensreddende middelen.

van mensenrechten. Patent-vrije vaccins zijn daarom “het beste” voor de ganse wereld.

Vrijheidsstrijder

Het werd tijd een langere wandeling te kunnen maken. Het alledaagse is echter onverbiddelijk. Mijn immer grasmaaiende buurman hield me staande. Hij vroeg me of ik al een terras had bezocht. Nee, dat had ik niet, want vooreerst waren de terrassen niet open, dacht ik toch en ten tweede, was ik niet zo’n m’astu-vu-terras-fetisjist. Het gezicht van de man plooidde zich in een meewarige blik. “Ik heb gisteren een terrasje gedaan” verklaarde hij trots. Mijn vragende blik spoorde hem aan zijn verhaal verder te zetten. “We zijn naar Middelkerke gereden. Dat was de enige plek in België waar gisteren terrassen open waren. Het was er wel fris, maar er was veel volk aanwezig. Het was een krachtig signaal naar de politiciers toe. Het moet duidelijk worden dat ze onze vrijheid niet langer kunnen afpakken”. Blijkbaar was mijn buurman een vrijheidsstrijder geworden. Het bleek nog maar eens hoe verrassend het alledaagse kan zijn. Ik had die man nooit op de barricaden verwacht.

Het rijk der vrijheid

Het is zaterdag, 8 mei. De terrassen worden onder voorwaarden geopend. Het journaal begeeft zich fluks op pad om de bevrijding van België in nieuws-kolommen te persen. Ik heb vandaag nog brood nodig. Ik besluit wat later dan gewoonlijk te vertrekken zodat ik ook nog een kijk krijg op de feestvreugde. Ik fiets voorbij het overvolle terras van een café. Er klinkt ruw gelach en wat gebral uit de dicht bij elkaar zittende feestvierders. Is dat nu het rijk der vrijheid? “De vrijheid” is een tweesnijdend zwaard. Waar de vrijheid van de ene begint, eindigt vaak de vrijheid van de andere.

8 mei is in België een vergane feestdag. Het staat gekend als V-dag of VE-dag (Victory in Europe), de dag dat het nazi-regime capituleerde. De V zou ook voor vrijheid kunnen staan. De dag dat Europa vrij van nazi-terreur kwam. In een Europa met een groeiend rechts-nationalisme verdient deze dag meer aandacht. Dat het rijk der vrijheid op een café-terras te vinden valt, zou in de context van de V-dag wel eens wansmakelijk kunnen gaan klinken.

Vrede!

Eet smakelijk.

Of hoe de westhoek erin slaagt om mercantiel om te gaan met zijn miserie

Het Flanders Fields museum, Tyne Cot Cemetery en de dagelijkse “Last Post” zijn iconen van de geschiedenis van de oorlog en zo wijd bekend dat wij die hier niet verder gaan bespreken. Maar neem ze wel op in jullie trip als jullie op vakantie gaan in je eigen streek.

Wij proberen een aantal minder bekende, maar wel interessante en aanlokkelijke pleisterplaatsen voor te stellen. Op de meeste ervan kan je het nuttige aan het aangename paren. Namelijk de geschiedenis van oorlog en vrede bekijken en een smakelijk glas en /of een bord plaatselijke lekkernij proeven.

Een put werd een museum

Wij starten onze trip aan “De leugenboom” in Koekelare met een bezoek aan de “De Lange Max” site. Clevenstraat 2 8680 in Koekelare. Wandel vanaf de parking langs de gebouwen door naar wat men noemt de “geschutsite”. Je kijkt 360 graden rond in een landbouwlandschap en wat je ziet in het midden van het grasplein is een immense put. Dit was de bedding van de Lange Max, volgens de plaatselijke overlevering het grootste kanon dat in de oorlog werd gebruikt. Het was ook een uitkijksite voor de Duitse troepen. Er loopt een openlucht tentoonstelling “Van Monster tot magneet”. In het museum krijg je verder uitleg over het kanon en over het leven tijdens de eerste Duitse bezetting. Er is ook een oude bakoven te bezichtigen. In de obligate plaatselijke brasserie kun je een hapje eten en ze serveren er zowat alle sterke bieren met ook enkel zeer plaatselijke zoals een ‘drie mussen’ of een “Kyte”.

Emotie uit een rots gekapt.

Duitse kerkhoven verschillen tot en met van de geallieerde begraafplaatsen. Beiden zijn indrukwekkend. Daar waar de Geallieerde kerkhoven een soort van ode aan de overwinning uitstralen en er altijd wel een opgericht monument bij hoort is dit niet zo op Duitse begraafplaatsen. Veel groen, een boom, en de

grafstenen plat op het gras gedrukt, verzinkend in de aarde bijna. In Vladslo is er zo’n kerkhof, en wat het bijzonder maakt is de aanwezigheid van het beeldhouwwerk: “Het treurend ouderpaar”. Gemaakt door Kate Kollwitz, die haar zoon verloor in de Eerste Wereldoorlog. Een brok steen waar de wanhoop en treurnis is uitgekapt. De vader die zich verbijst in zijn verdriet, moeder die er zich totaal aan overgeeft. Er zijn ook nog Duitse kerkhoven in Langemark, Menen en Staden.

Nog meer Kate Kollwitz.

Niet ver van de Duitse begraafplaats in Vladslo ligt Koekelare. In het centrum vind je er “De brouwerij”. Een Multifunctionele kern waar de gemeenteraadszaal is, ook de plaatselijke bibliotheek is er gevestigd, waar de oude brouwerij te bezoeken is met wat wetenswaardigheden over de brouwersstiel en ook een merkwaardig museum gewijd aan de kunstenares Kate Kollwitz, met het verhaal over haar roeping om na de dood van haar zoon de tragiek van de oorlog in beeld te brengen. De tentoonstelling brengt het beeld van Peter, haar gesneuvelde zoon, naar voor; maar is ook een aanklacht tegen de oorlog in het algemeen en kinderen die daar het grootste slachtoffer van zijn.

Op hetzelfde terrein aan de overkant

is er “Het Fransmans museum”. Hier wordt het verhaal verteld van Vlaamse gastarbeiders. Veel forenzen uit de streek trokken naar Frankrijk om daar “de bieten te gaan doen” of er in chiconreïasten te gaan werken. Veel foto’s en interessante wetenswaardigheden over het leven van vele Vlamingen uit de streek die een deel van het jaar naar Frankrijk vertrokken en hun inkomen verdienden met het harde werk op de Franse bodem. Er wordt ook een schitterende film vertoond “Les godverdommes sont là”; een levensecht portret van de kleine en grote belevenissen van die gastarbeiders.

Tussen de twee gebouwen in is er een aantrekkelijk zomerterras. Bij mooi weer kan je er genieten van spijs en drank naar believen.

Brothers-In-Arms Memorial Project

The Diggers

In Zonnebeke vind je café “De dreve” op de hoek van het Polygone bos. Johan is er de patron en hij is gepassioneerd door de oorlog. Boven het café is er een klein museum. Naast het café zie je het levenswerk van Johan: Een eerbetoen aan John Hunter die er stierf en door zijn broer werd begraven. Het graf werd pas ontdekt begin deze eeuw. Een mooi ingetogen standbeeld: Brothers in Arms. Mark Knoffler zelf gaf zijn toestemming om zijn lied aan het beeld te verbinden. Aan de toeg kom je er de “diggers” tegen. Mensen uit de westhoek die er hun hobby van gemaakt hebben om te zoeken naar overgebleven oorlogsresten allerhande. Altijd interessante verhalen te aanhoren daar. De plek wordt ook aangedaan door vele Britse toeristen die op zoek zijn naar het graf van een bekende of familielid. De Dreve is een

perfecte start en aankomst voor een wandeling in de aanliggende bossen en weiden of een fietstocht door een stukje Westhoek. De plaatselijke boterham met paté of een koude schotel zijn aan te raden.

Op het einde van de laan vind je The Buttes new British cemetery. Een butte is een heuvel van waar uit je het landschap kan overschouwen en die tijdens de oorlog strategisch was. Naast vele Britse soldaten liggen hier ook heel wat Nieuw-Zeelanders begraven.

Strange fruit.

Vanuit het British cemetery had je tijdens de grote oorlog zicht op die andere heuvel die ook boven het slagveld uitstak: Hill 62. Deze werd met vele slachtoffers door de Canadezen terug heroverd op de Duitsers. De heuvel toont het slagveld en brengt ere aan de soldaten. De nabijgelegen begraafplaats "Sanctuary wood" herbergt de laatste rustplaats van vooral Canadese soldaten. In de Canadalaan vind je ook het "Sanctuary wood museum", annex café. Het museum is eigenlijk niet meer dan een slordige verzameling wapens en uniformen maar herbergt een schitterend "viewmaster" systeem uit de oude tijd waarin je foto's kan tevoorschijn draaien die het beestachtige van de oorlog weergeven. Dode lijken van paarden en mensen die in de bomen hangen. De melodie van "Strange fruit" van Billy Holiday hangt boven deze merkwaardige collectie. Op de hoek van de Canadalaan en de Menenstraat (omgeving genoemd "De Kruiskalseide") is er nog een ouderwetse danszaal. In vroegere tijden zochten de boeren die de twintig al gepasseerd waren daar een lief. Ondertussen is het op zondagmiddag een dansgelegenheid waar je jong bent als je nog maar net de pensioenleeftijd hebt bereikt. De moeite van een bezoekje waard, ook als je niet wil dansen; je koopt er levensvreugde. Hopelijk zal deze dansbarak de coronatijden overleven.

They call it Passchendaele; we call it hell.

Het Memorial Museum Passchendaele 1917 brengt op een aangrijpende en aanschouwelijke manier het historische verhaal van de Eerste Wereldoorlog met bijzondere aandacht voor de Slag

bij Passendale. Deze slag uit 1917 staat bekend als één van de gruwelijkste veldslagen uit de Eerste Wereldoorlog, met meer dan een half miljoen slachtoffers voor een terreinwinst van slechts acht kilometer. 'Passchendaele' werd niet alleen een begrip in de geschiedenis van de Eerste Wereldoorlog, het werd ook het symbool van de grote zinloosheid van het oorlogsgeweld in al zijn gruwel. Het Memorial Museum Passchendaele 1917 combineert de interactieve opstelling van een eigentijds museum, met het uitzonderlijke belevingsaspect van de Dugout & Trench.

Het museum huist in een soort landhuis en ligt in het Passchendaele Memorial Park. Rond het pittoreske landhuis uit 1933 werd het landschapspark heraangelegd. Landschap, recreatie en educatie zijn een leidraad binnen het ontwerp.

Een opmerkelijk onderdeel zijn de "Passchendaele Memorial Gardens", zeven tuintjes in de vorm van een poppy die bedoeld zijn als herinneringstuin voor naties die meestreden tijdens de Eerste Wereldoorlog. Ze worden ingevuld tijdens de komende herdenkingsjaren.

Kelten tegen Vikingen

Ierse jongeren hebben in 1998 een vredespark aangelegd in Mesen, langs

de Armentierssteenweg. Zij maken deel uit van de organisatie "A Journey of reconciliation". Vrede en verzoening is het thema van het park. Opmerkelijk is de "Round tower" die verwijst naar de middeleeuwse torens die door de Kelten werden opgetrokken tegen de Vikingen. In de toren zijn de namen van zo'n 49.000 Ierse doden uit WO1 terug te vinden.

Van Mesen naar Poperinge is niet zo ver. In de Gasthuisstraat staat het Talbot House, een oude soldatenclub die nog grotendeels in originele staat is. Onder de bezielende leiding van legeraalmoezenier Tubby Clayton kwamen in de 'Every Man's Club' Britse soldaten en officieren op verhaal. Achter het huis, in het voormalige hopmagazijn dat tijdens de oorlog ook dienstdeed als Concert Hall, is een museum ingericht met een tentoonstelling over het leven achter het front in Poperinge en omstreken: van de ziekenverzorging tot het uitgaansleven van de rustende soldaten en de vele vluchtelingen die in de omgeving onderdak zochten. Er is informatie over de oorlog, virtuele rondleidingen, ook een aantal die speciaal voor kinderen voorzien zijn. Wie er wil overnachten kan dat. Op de eerste en tweede etage van het huis zijn sobere kamers ingericht waar destijds ook de soldaten een nachtrust konden vinden.

Tervate

De dodengang in Diksmuide is ondertussen ook wel gekend. Het is het enig overgebleven en intact gehouden loopgravenstelsel uit de eerste wereldoorlog. Kinderen vinden het er zeer opwindend om door de tunnels te lopen en er zich te verstoppen en er oorlogje te spelen. Ideaal om een zondagochtendwandeling te doen is je wagen parkeren in het kleine dorpje Stuivekenskerke en je zo naar de dodengang te begeven langs de Viconia Kleiputten. Je hebt er uitzicht op Tervate waar dagenlang slag werd geleverd. De kleiputten zijn een natuurreservaat. Langs De IJzer kan je terugwandelen en dan kan je in het volkscafé recht tegenover de kerk een aperitief nuttigen terwijl de plaatselijke bevolking er een kaartje legt.

Santé.

Murals te voet of met de fiets in Roeselare

“Zeg wat u wil over Roeselare, maar niet dat men er blind is voor de magnetische kracht van street art.” (HUMO)

“In grote steden kun je al langer coole muurschilderingen in het straatbeeld bewonderen. Maar veel minder bekend is dat je dit ook in het verrassend trendy Roeselare kunt doen. Sierlijk, stoer en soms surrealistisch.” (LIBELLE)

in 2019 werd de muurschildering ‘Slapende vrouw’ van de Britse kunstenaar David Walker aan de onze-lieve-vrouwe-markt, door de luisteraars van Radio1 verkozen tot strafste Street Art van Vlaanderen. (zie foto) De meeste murals zijn in de stationsbuurt te bekijken, handig wanneer je met de trein komt. Je kan daarnaast het winkelcentrum verkennen en de dorst wil lessen met of zonder een Rodenbach op het

stationsplein of de grote markt.

Wandelroute - 10 kilometer

Wandel of fiets de straatroute van ongeveer 10 kilometer, een korter traject is ook mogelijk. Je komt langs de meest indrukwekkende murals in Roeselare: werken waar je letterlijk en figuurlijk niet naast kan kijken.

<https://visitroeselare.be/admin/storage/roeselare/streetart-wandeling-a2-2021.pdf> of via de toeristische dienst (polenplein 15,8800 Roeselare)

Fietstocht voor de sportievelingen - 35 kilometer

Naast de kunstige muurparels op dit plan zijn er ook nog heel wat ‘kleinere ingrepen’. Deze kleinere creatieve kunstwerkjes komen en gaan. Ontdek ze per fiets tijdens een tocht van 35 kilometer.

<https://www.routeyou.com/nl-be/route/view/8520353/fietsroute/streetart-fietsroute>

Familiezoektocht voor de kleinsten - 1.5 kilometer

Laat je leiden door de kinderen in jouw gezelschap op deze streetartfotozoektocht van 1,5 kilometer. Wie is de beste streetartspeurder? Goed kijken is de boodschap!

<https://visitroeselare.be/nl/zien-en-doen/voor-kinderen/streetartfotozoektocht>

Wat had je gedacht?

Terugblik

Het zal u niet ontgaan zijn, als u tenminste in dit blad meer leest dan alleen maar de activiteitenkalender -sommige kwatongen beweren dat dit leesverzuim door de meerderheid van de lezers wordt beoefend- dat onze hoofdredacteur het ronduit lumineuze idee heeft gehad om ons op te roepen tot een bijdrage over de praktijk van het vakantie nemen in eigen streek.

Diep in mijn binnenste sluimert een zorgvuldig verdoken filosoof wie ik meestal het zwijgen opleg, want er is al zo veel ellende in de wereld dat ik er liever niet toe bijdraag door mijn wijsneuzige bedenkingen over van alles, maar zoals u al gemerkt zal hebben in vorige Zoeklichten is hij me soms te vlug af. Zoals nu ook weer, want deze bede van de chef zette direct mijn van nature al zo prominente neiging tot het stellen van existentiële, ja zelfs metafysische vragen op scherp.

Zoals daar zijn: vakantie, wat is dat eigenlijk? wat is dat nu, mijn eigen streek? hoe ver strekt ze? ja, eigen streek is dat wel de mijne? En wat is eigenlijk "eigen"? U begrijpt het al, voor er aan de slag kan worden gegaan met concrete antwoorden op de gestelde vraag, moet de ware intellectueel zijn hersens pijnigen met de belangrijke fundamentele levensvragen die ze oproept en die de concrete antwoorden omschrijven. Althans, dat zouden de overal om ons heen opduikende beroepsfilosofen duidelijk stellen en mijn innerlijke ik wil niet voor hen onderdoen.

De eigen stad, daar kan ik wel wat over kwijt, zoals over hospitaaltuinen, hofjes en beluiken, kerken, torens, stadswallen, slagvelden en veldslagen, stadhuizen en hallen. Maar ik denk dat de dienst toerisme -die vindt men in het Begijnhofpark- daar-

voor de meest aangewezen plaats is. Ze hebben daar allerlei brochures, stadsplan-netjes, gidsjes en zelfs een route voor een zoektocht. Al vrees ik dat bijvoorbeeld de zilvercollectie, de Leieschilders en het damast ook voor die vriendelijke gasten in de duistere krochten zullen blijven waarheen ze verbannen zijn.

Overigens worstel ik met het berip vakantie. Het duidt op een periode waarin mensen geen schoolverplichtingen hebben of geen professionele taken moeten verrichten. Ze kunnen dan hun tijd besteden aan minder of meer rustgevende activiteiten en velen stellen vakantie gelijk aan verblijven op plaatsen waar ze dat het jaar door niet doen, een caravan in Bredene, een appartement aan de Côte d'Azur, een boomhut in de Seychellen, een hotel in Benidorm of een fietstocht doorheen Vietnam, als het

maar niet in de eigen woonst is. Maar in elk geval waarin ze zelfs als thuisblijver net kunnen doen wat ze willen.

Nu wil het lot dat ik al twee decennia precies kan doen wat ik wil. Vakantie wordt dan een zinledig begrip. Af en toe zijn we wel eens op een korte reis geweest of een dagje ergens nartoe. Dat gebeurde ook voor de coronatijd steeds sporadischer. Nu al anderhalf jaar helemaal niet meer en “de fysiek” is er door die gedwongen rust ook niet op verbeterd. Het enige dat ik u kan aanbieden is een terugblik, maar dan wel een selectie uit de mooiste herinneringen. Je weet nooit of u hebt er wat aan.

In mijn moederstad kan het verrassend leuk zijn om ‘s zomers een paar cafés aan te doen waar u anders nooit komt. Naar keuze doet u er een of meer per dag, maar u moet er telkens wel een poos blijven en de zomer is lang, houdt het maar op één per dag. Als er een terras is, ga daar dan zitten. Indien niet, ga aan de toog staan en niet aan een tafeltje apart zitten. Op wonderbaarlijke wijze ontdekt u dan mensen van een slag dat u onbekend is. Om de conversatie op gang te brengen helpen hulpmiddelen zoals een hond, een speciale hoed, een gebroken lidmaat in het gips of, zoals ik ondervond, het zorgvuldig knippen en opsteken van een havana. Direct zal een of andere wijsneus daar een opmerking over maken of er een vraag over stellen en het gesprek is aan de gang. Het is ongelofelijk wat er vervolgens allemaal de revue passeert, echtscheidingen, overlijdens, kankers, ongevallen, verbazende beroepen, onverwachte familieverwantschappen, u kunt het zo gek niet bedenken. Zeer instructief en amusant allemaal. Het beste kiest u een café een beetje aan de rand, maar dus niet in uw eigen buurt. Hier een greep uit mijn geheugen: de Condédreef, de Blauwe Poort (is niet de Blauwe Hoeve), de Willem Tell, het Rietje, het Molenhoekske, de Korenbloem, ‘t Postje. Ik word er niet voor betaald, hoor, maar ik heb overal naast een goed glas de meest diverse ontmoetingen mogen smaken.

In een iets wijdere kring rond mijn woonplaats zag ik belangwekkende dingen en, wat had u anders van mij kunnen verwachten, at ik van het lekkerste dat er maar te krijgen is als je even de sterren van de Michelin vergeet.

In het lieflijke Kruishoutem, nu een deel van het onding Kruisem, kunt u in het museum Shoes or no shoes? een werkelijk verbaazingwekkend historische en actuele collectie schoenen bekijken. Misschien zult u zich Willem Vermandere parafraserend afvragen: “Wa vor speciaals es ter nu an ne skoen?” U zou versteld staan als u het mooie zinken gebouw dat helemaal opgaat in het prachtige glooiende domein binnenkomt. In overzichtelijke vitrines ga je door de geschiedenis, niet alleen van de schoenen maar van de menselijke samenleving en ook de prehistorie: ontroerend vond ik het oudste schoeisel, ik weet nu even niet meer hoeveel millenia geleden het werd gemaakt: een stukje onbestemd materiaal waaruit een voetonttrek werd gesneden en waaraan een lusje zit. Ooit werd het door een van de eerste mensen gedragen die niet langer blootsvoets wilde lopen. De collectie is uniek in de wereld en werd bijeen gezocht in de loop van een halve eeuw. Als u geluk hebt, wordt u onthaald door een lid van de familie die haar geld verdiende als schoenverkoper en het besteedde aan een mooi doel. Hulde van mijn kant. Het wemelt in de streek ook van de landelijke restaurantjes.

Nu we toch het diepe West-Vlaanderen achter ons hebben gelaten, kunnen we misschien even de taalgrens over wippen. In het voor het overige enigszins vervallen en slaperige Lessines vinden we het goed bewaarde middeleeuwse Hopital Notre-Dame à la Rose. Een groot complex met klooster en hospitaalzalzen. Het werd opgericht door de kannunikessen van Sint-Augustinus, adellijke vrouwen die hun abdij bouwden op de Dender en ervoor zorgden dat ze onder meer de visrechten en de tolrechten op de rivier als financiële basis in handen kregen. Nonnen zijn niet gek als het om geld gaat en ook qua werkkrachten beschikten ze over werkzusters die niet moesten worden betaald. Maar hun hospitaal ontving armen en daklozen. Nu is er een zeer instructief museum in ondergebracht, waarin u de geschiedenis van de geneeskunde kunt bekijken. Er zijn ook Nederlandstalige gidsen en er zijn audiogidsen. Vooral de chirurgische instrumenten zullen de moderne mens met afgrijzen vervullen maar ook de verpleegkundige instrumenten ontbreken niet. Het museum heeft ook een kunstcollectie waarvan een schilderij van de gekruisigde Here Jezus met een paar welvoorziene borsten misschien wel de grote blikvanger

Auteur:
Dirk De Meester

is. Echt een aanrader, vind ik. En mochten sommige partijen u de schrik op het lijf hebben gejaagd, Walen zijn vriendelijke mensen.

We hebben ons toch al over de taalgrens gewaagd, nu manmoedig even een echte landsgrens oversteken. Doorheen de hoppevelden langsheen Steenvoorde en Hazebrouck door de Frans-Vlaamse heuvels doemt daar in de hoogte het stadje Cassel op. Voor fietsfanaten een lastige klim. Op de Grand'Place, die zoals in elk Frans dorp ook hier niet ontbreekt, vindt u in de eerste plaats het Musée de Flandre, een pareltje in zijn soort. Naast regionale curiosa toont het mooie oude kunst, maar er zijn ook geregeld tijdelijke tentoonstellingen die zeer de moeite waard zijn - abonneer u gratis op de nieuwsbrief. Je kunt er door een authentieke Zeeuw in het Nederlands worden gegidst. Moet u zeker doen. Op hetzelfde plein in de hoek mag u niet nalaten in het prachtige oude café Aux Trois Maulins (in het Fransvlaams In de drie Meuleneen glas te drinken en een stuk stokbrood zonder tierelantijnen of een warm schoteltjete eten. Als corona haar niet heeft te grazen genomen heerst er een tachtigjarige patronne die zeer bij de pinken is en alles scherp in de gaten houdt. Wie na een enkel glas iets gastronomischer wil eten, kan dat in Haut Bonheur de la table, waar je net als in het museum een magnifiek uitzicht hebt over de omgeving, maar ik zou Fenêtre sur cour aanraden, knus, met een piepklein terrasje achteraan en ee verrassende jonge keuken. Hiermee heb ik dan ook mijn voornemen waargemaakt om minstens 1 culinaire tip te geven.

En nu weer naar het prozaische heden. Ik moet naar mijn kinesist.

sParks festival in Hamiltonpark Ieper

Deze zomer

Op vrijdag 30 juli, zaterdag 31 juli en zondag 1 augustus kan je in Ieper naar sParks, een kleinschalig festival met een eigenzinnige insteek. Artiesten en sprekers staan samen op de affiche. Stef Camil Karlens, The Singalong Band (met Eric Melaerts), Black Mamba en TLP vormen de hoofdmoot van het muziekaanbod en sprekers als Kurt Van Eeghem, Lara Taveirne, Christophe Busch en Jean Paul Van Bendegem trakteren je op inhoud.

Hoop en optimisme -kenmerkend voor de vrijzinnig humanistische levensbeschouwing- lagen aan de basis van het initiatief van het huisvandeMens Ieper om in de zomer van 2021 een festival te organiseren. Hoop om terug te mogen vieren,

voluit te leven nadat we het virus klein gekregen hebben. Het festival kreeg de naam 'sParks' mee. Het gaat knetteren, het gaat vonken van hoop geven.

Het idee borrelde eind vorig jaar op en

de voorbereidingen werden gestart. Peter Vanthuyne, directeur huisvandeMens West-Vlaanderen: "Natuurlijk was het koffiedik kijken en jammer genoeg zullen we deze zomer nog niet volledig komaf gemaakt hebben met het

virus. Maar niettemin kunnen we binnen de mogelijkheden in de buitenlucht een grotere groep mensen samen brengen en leuke momenten laten beleven. We zullen ons terug verbonden voelen met elkaar, samen wegdromen. Wat hebben we dat gemist de voorbije maanden. Ik ben trots dit festival te mogen presenteren, voor de eerste keer, en dat in Ieper, mijn geboortestad. We maken er met de inzet van velen een succes van!"

sParks zal plaatsvinden in het Hamiltonpark in Ieper op vrijdag 30 juli, zaterdag 31 juli en zondag 1 augustus, van 14:00 uur tot 24:00 uur. sParks heeft een eigenzinnige insteek. Het is geen traditioneel muziekfestival. Het unieke vormt de combinatie van een muziekprogramma met een inhoudelijk programma: sprekers, workshops, een debat. Je kan er genieten van optredens van Stef Camil Karlens, The Singalong Band (met Eric Melaerts), Black Mamba en TLP. En iets opsteken van sprekers

als Kurt Van Eeghem, Lara Taveirne, Christophe Busch, Jean Paul Van Bendegem en Aminata Demba. Maar het programma is uitgebreider dan dat, en gericht naar jong en oud. Je komt er 3 dagen urenlang aan je trekken. Je vindt er sfeer en gezelligheid maar ook diepgang en prikkeling, samen met je vrienden of in gezinsverband. Op vrijdag is het programma vooral gericht naar de leeftijd 16 tot 30 jaar maar ook dan is iedereen welkom.

Het festival zal doorspekt zijn met thema's die humanisten belangrijk vinden en onder de aandacht willen brengen. Dat is in eerste instantie bewust leven (duurzaamheid, ecologie). Er zal o.a. enkel vegetarisch eten te verkrijgen zijn. Andere thema's zijn: kritisch denken, zelfbeschikkingsrecht, solidariteit, verbondenheid, zingeving, maatschappelijke betrokkenheid, verdraagzaamheid en mensenrechten.

Er zullen infostanden aanwezig zijn, ook kinderanimatie en voldoende eten en drankgelegenheden. Samengevat zal je op sParks kunnen ontmoeten, bijleren, ontspannen, genieten, ontdekken en verbonden zijn. Het volledige programma is te raadplegen op www.sparksfestivalieper.com. Je kan een dagpas reserveren via de website van Het Perron, waarbij een administratiekost van 2 euro in rekening wordt gebracht.

De partners bij het festival zijn onder meer het Humanistisch Verbond Ieper. Het evenement wordt ondersteund door de gehele vrijzinnige gemeenschap West-Vlaanderen. 2021 is ook een feestjaar voor de gemeenschap. 50 jaar geleden werd de Unie van Vrijzinnige Verenigingen opgericht, het huidige 'deMens.nu', dit vierden we eveneens met sParks.

ENTHOUSIASTE YOUNGLING OP ZOEK NAAR EEN UITDAGING?

ABSOLUTELY

CHECK DAN WELK TYPE
VRIJWILLIGER JIJ BENT EN
GA MEE OP AVONTUUR!

VOLG DE
VRIJWILLIGERSGIDS
EN CHECK DE
VRIJWILLIGERSKALENDER

VIA

WWW.HUJO.BE/WELKE-VRIJWILLIGER-BEN-JIJ/